

III. ANALIZA OBECNEGO STANU GOSPODARKI ODPADAMI.

3.1. Położenie

Gmina Łądek położona jest w zachodniej części Polski, w środkowo-wschodniej części województwa wielkopolskiego i południowej części powiatu słupeckiego. Graniczy ona:

- od zachodu z gminą Kołaczkowo i Pyzdry w powiecie wrzesińskim,
- od wschodu z gminą Golina i Rzgów w powiecie konińskim,
- od północy z gminą wiejską Słupca w powiecie słupeckim,
- od południa z gminą Zagórów w powiecie słupeckim.

Gmina zajmuje powierzchnię 98,3 km², co stanowi 0,33 % obszaru województwa wielkopolskiego i 11,73 % obszaru gminy słupeckiego. Pod względem wielkości gmina znajduje się na 5 miejscu wśród 8 gmin gminy słupeckiego. W skład gminy wchodzi 16 sołectw: Łądek, Dolany, Raty, Sługocin, Sługocin Kolonia, Waclawów, Wola Koszucka, Łąd, Łąd Kolonia, Jaroszyn, Jaroszyn Kolonia, Policko, Dziedzice, Dąbrowa, Ciążeń, Samarzewo. Siedzibą gminy jest miejscowość Łądek.

Na obszarze tym zamieszkuje 5 884 osoby. (stan na dzień 31.12.2003) Pod względem liczby ludności gmina znajduje się na 5 miejscu w powiecie słupeckim.

Do najważniejszych szlaków komunikacyjnych drogowych przechodzących przez teren gminy należą:

- odcinek autostrady A-2 Poznań – Warszawa,
- drogi wojewódzkie nr 467 Ciążeń – Golina i nr 466 Słupca – Pyzdry,

Na terenie gminy znajduje się również sieć dróg powiatowych i gminnych.

Gmina Łądek pod względem użytkowania terenu jest obszarem rolniczym. Grunty wykorzystywane rolniczo to głównie gleby III i IV klasy w ok. 85 % należą do prywatnych gospodarstw rolnych. Pozostałe 15 % gruntów jest we władaniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Taki sposób użytkowania gruntów przy średnim udziale przemysłu na obszarze gminy, sprzyja rozwojowi agroturystyki oraz turystyki wiejskiej.

Wody powierzchniowe występujące na terenie Gminy Łądek należą do systemu wodnego środkowej Odry, w zlewni rzeki Warty. Sieć rzeczną tworzy przede wszystkim rzeka Warta wraz z dopływami między innymi Mieszna, Wrześnicą oraz, Czarną Strugą. Mniejsze znaczenie mają pozostałe wody powierzchniowe – dopływy ww. cieków oraz sieci rowów melioracyjnych

Gmina Łądek wchodzi w skład działającego na terenie powiatu słupeckiego Związku Gmin Regionu Słupeckiego. Związek jednak nie prowadził dotychczas aktywnej działalności w zakresie gospodarki odpadami. Zbiórka, przetwarzanie i unieszkodliwianie poszczególnych frakcji odpadów jest prowadzona przez poszczególne gminy powiatu w sposób indywidualny. Obecnie Związek podejmuje działania zmierzające do stworzenia systemu selektywnej zbiórki surowców wtórnych na terenie gmin członkowskich.

3.2. Ilość powstających odpadów

Zgodnie z obowiązującymi przepisami analiza aktualnego stanu gospodarki odpadami na terenie danej gminy powinna objąć rodzaje, ilość i źródła powstawania wszystkich odpadów, a w szczególności odpadów komunalnych.

3.2.1. Odpady komunalne – grupa 20

Na terenie Gminy Łądek systemem zbiórki odpadów objętych jest 30 % mieszkańców. Według uzyskanych danych w 2003 roku z terenu gminy firmy wywozowe wywoziły **360,0 Mg** odpadów komunalnych z gospodarstw domowych.

Zebrane odpady komunalne są wywożone na składowiska odpadów w Goraninie w gminie Kleczew i w Koninie.

3.2.2. Odpady opakowaniowe – grupa 15

Zgodnie z uzyskanymi danymi z terenu gminy udało się pozyskać łącznie **50,7 Mg** odpadów opakowaniowych zaliczanych do podgrupy odpadów 15 01 w tym:

- 46,8 Mg – szkła mieszanego,
- ..3,9 Mg – tworzyw sztucznych.

Odpady te zostały pozyskane w rezultacie prowadzonej selektywnej zbiórki za pośrednictwem pojemników typu „dzwon”

3.2.3. Odpady z sektora handlowego i publicznego

Odpady z sektora handlowego i publicznego są podobne do odpadów komunalnych w zabudowie mieszkaniowej, jednakże charakteryzują się innym składem morfologicznym (więcej odpadów opakowaniowych – papieru, tektury, tworzyw

sztucznych). Ilości powstających odpadów mogą się także różnić (czasami nawet znacznie) w zależności od prowadzonej działalności danego podmiotu handlowego.

Na terenie gminy działają według uzyskanych danych 38 podmioty gospodarcze o charakterze handlowym. Działa także 7 placówek oświatowych (gimnazjum, 3 szkoły podstawowe i 3 przedszkola).

Określenie ilości powstających odpadów w sektorze handlowym i publicznym należy oszacować.

3.2.4. Odpady medyczne i weterynaryjne – grupa 18

Odpady medyczne to odpady pochodzące z zakładów opieki zdrowotnej i ośrodków zdrowia. Odpady z zakładów opieki zdrowotnej składają się z trzech strumieni:

- komunalnych,
- innych niż niebezpieczne (opakowania, odpady nieskażone krwią i wydzielinami pacjentów itp.),
- odpadów niebezpiecznych (igły, części ciała i organy ludzkie, odpady zakaźne, zużyte substancje chemiczne – odczynniki, wywoływacze i utrwalacze rentgenowskie, baterie, świetlówki itp.).

Odpady weterynaryjne pochodzą głównie z lecznic weterynaryjnych i również stanowią zagrożenie sanitarne (część to odpady niebezpieczne).

Na terenie Gminy Łądek funkcjonują 2 placówki służby zdrowia – 2 praktyki lekarza rodzinnego (przychodnie) w Ciążeniu i Łądku obsługujące teren całej gminy.

Działają również 2 placówki lekarzy weterynarii – w Łądku i Ciążeniu obejmujące swoim zasięgiem teren Gminy Łądek oraz częściowo gmin ościennych

Według uzyskanych informacji ilość wytworzonych w ciągu roku w placówkach służby zdrowia i weterynarii wynosi **0,4 Mg**.

3.2.5. Odpady z przemysłu

Na odpady z przemysłu składają się odpady z przemysłowych procesów produkcyjnych, tzw. odpady technologiczne o różnych właściwościach w tym także niebezpieczne oraz odpady komunalne powstałe w tych jednostkach.

Na terenie Gminy Łądek dominują głównie małe i średnie podmioty gospodarcze o charakterze produkcyjnym i usługowym. Według uzyskanych danych jest ich zarejestrowanych 114. Dostępna ewidencja odpadów nie pozwala określić dokładnej ilości

odpadów powstających na terenie Gminy Łądek w związku z działalnością wszystkich działających podmiotów.

Ilość tą można określić na podstawie wydanych zezwoleń na wytwarzanie odpadów czy zatwierdzających programy gospodarki odpadami niebezpiecznymi. Na ich podstawie ilość odpadów wytwarzanych w podmiotach gospodarczych na terenie Gminy Łądek wyniosła ok. **250,0 Mg**. Przy określaniu ilości wytwarzanych odpadów pominięto firmy działające na terenie całego powiatu słupeckiego. Niemniej wyznaczona wielkość odpadów określa graniczne ilości jakich wytwórcy zgodnie z zezwoleniami nie mogą przekroczyć. Nie oznacza to jednak, że wykorzystują w całości przyznane im limity.

3.2.6. Odpady budowlane – grupa 17

Na odpady budowlane składają się głównie odpady obojętne z rozbiórek obiektów, jak np. gruz ceglany, materiały ceramiczne, beton, panele i inne elementy gipsowe. W tej grupie występują także drewno, stal, odpady opakowaniowe itp.

Brak jednak informacji o ilości powstających tego typu odpadów na terenie Gminy Łądek.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że na terenie Gminy Łądek znajduje się 1 328 budynków mieszkalnych i gospodarczych, z których ok. 70 % jest pokrytych płytami azbesto-cementowymi. Jest to źródło kilkuset ton odpadów niebezpiecznych.

Osoby fizyczne (właściciele obiektów) dotychczas nie zgłosili do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Słupcy budynków pokrytych płytami azbesto-cementowymi (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z 4 sierpnia 1998 r.). Aktualnie przeprowadzana jest szczegółowa inwentaryzacja budynków pokrytych płytami eternitowymi. Po jej zakończeniu możliwe będzie dokładne rozeznanie odnośnie ilości niebezpiecznych odpadów, które powstaną przy wymianie pokryć dachowych.

3.2.7. Odpady z oczyszczalni ścieków – grupa 19

Do głównych odpadów powstających w oczyszczalniach ścieków należą: piasek, skratki i osady ściekowe.

Na terenie gminy działają dwie oczyszczalnie ścieków komunalnych: w Łądku i Łądzie. Według uzyskanych informacji w oczyszczalni tej wytworzono w 2003 r. łącznie **5,2 Mg** odpadów w tym:

- 0,2 Mg skratek,
- 5,0 Mg osadów ściekowych.

3.2.8. Odpady z innych źródeł

Do pozostałych odpadów zalicza się głównie odpady z obiektów, które prowadzą działalność między innymi w zakresie wytwarzania różnych form energii (np. kotłownie).

Z funkcjonujących kotłowni uzyskuje się ok.**20,0 Mg** odpadów (popioły po spalaniu węgla), które są zagospodarowywane na potrzeby remontu dróg gruntowych.

Na terenie Gminy Łądek działa również punkt skupu złomu prowadzony przez GS w Łądku. Ilość skupionego złomu w roku 2003 wyniosła **200 Mg**.

3.2.9. Skład odpadów

Wymienione powyżej grupy odpadów charakteryzują się różnym składem morfologicznym. Część z nich jak odpady komunalne z sektora handlowego i publicznego czy medyczne mają zróżnicowany skład, na który składa się kilka frakcji. Z kolei odpady przemysłowe, z sektora budowlanego, czy z oczyszczalni ścieków charakteryzują się raczej dominacją jednej frakcji (frakcja mineralna albo organiczna).

Podobnie jak w przypadku ilości poszczególnych rodzajów odpadów także ich skład nie jest ewidencjonowany. W związku z tym skład morfologiczny można określić głównie na podstawie danych literaturowych (tabela 1 i 2).

Przybliżony procentowy (wagowy) skład morfologiczny odpadów komunalnych na wybranych terenach ¹⁾

Tabela 1

Frakcja	Gmina wiejska	Miasto	Kraj
Odpady organiczne	7	39	31,7
Papier i tektura	18	14	18,6
Tworzywa sztuczne	10	17	3,7
Szkło	28	9	7,5
Frakcja drobna	9	8	21,4
Żelazo i inne metale	11	3	3,5
Pozostałe odpady palne	8	5	13,6
Pozostałe odpady niepalne	9	5	

1) Dane wg [18]

Przybliżony procentowy (wagowy) skład morfologiczny odpadów z różnych sektorów ¹⁾

Tabela 2

Frakcja	Handel	Biura i placówki oświatowe	Zakłady opieki zdrowotnej
Odpady organiczne	10	28	35

Tektura	55	11	10
Papier	11	51	35
Tworzywa sztuczne	6	5	10
Pozostałe odpady palne	8	-	6
Szkło	4	1	1
Żelazo i inne metale	2	4	2
Pozostałe odpady niepalne	4	-	1

¹⁾ Dane wg [18]

Dodatkowo należy pamiętać, że niezależnie od rozpatrywanego sektora zawsze część odpadów będzie zaliczana do grupy odpadów niebezpiecznych. Ich ilość będzie zależała od charakteru danej działalności. Odpady niebezpieczne z uwagi na swój charakter powinny być specjalnie ewidencjonowane.

Ocenia się, że w odpadach komunalnych ich ilość wynosi ok. 1 % ogólnej masy rocznie powstających odpadów [16, 18]. Są to odpady wykonane z różnych materiałów:

- ze szkła np. butelki po rozpuszczalnikach, świetlówki,
- z tworzyw sztucznych np. opakowania po środkach czystości,
- z metalu np. puszki po farbach i lakierach, baterie.

3.3. System zbiórki odpadów

Gospodarka odpadami na terenie Gminy Łądek organizowana i nadzorowana jest przez Referat Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Urzędzie Gminy.

Zezwolenia wydane przez Starostwo Powiatowe na zbiórkę odpadów stałych na jej terenie posiadają następujące podmioty:

- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „EKO” w Strzałkowie,
- Zakład Handlowo-Usługowy „EKO – SKÓRTEX” w Tomicach gm. Gizałki

Do zbiórki odpadów zmieszanych stosowane są pojemniki 110 l – w ilości 201 szt. Do obsługi systemu zbiórki prowadzące je firmy używają specjalistycznych samochodów bezpylnych Mercedes - Benz o pojemności 14 m³. Odpady zmieszane odbierane są od mieszkańców raz na dwa tygodnie.

Na terenie Gminy Łądek prowadzi się selektywną zbiórkę odpadów opakowaniowych.

Wykorzystywane są pojemniki typu „dzwon” o pojemności 1,5 m³ przeznaczone do zbiórki szkła zmieszanego i tworzyw sztucznych. Ogółem ustawionych jest po 13 pojemników dla każdego z ww. rodzajów odpadów. w lokalizacji podanej w poniższej tabeli nr 3.

*Rozmieszczenie pojemników do selektywnej zbiórki surowców wtórnych
na terenie Gminy Łądek*

Tabela 3

Sołectwo	Ilość pojemników do selektywnej zbiórki	
	Szkło zmieszane	Tworzywa sztuczne
Łądek	2	2
Ciążeń	2	2
Samarzewo	1	1
Dziedzice	1	1
Jaroszyn	1	1
Łąd	1	1
Wola Koszucka	1	1
Wacławów	1	1
Sługocin	1	1
Ratyń	1	1
Dolany	1	1
Razem Gmina Łądek	13	13

Pojemniki te są opróżniane po ich zapełnieniu – przeciętnie 1x na 2 miesiące.

Brak dokładnych informacji co do sposobu pozbywania się odpadów przez działające na terenie gminy podmioty gospodarcze. Największe, posiadają podpisane indywidualne umowy na wywóz odpadów. Można przypuszczać, że pozostała część podmiotów swoje odpady zagospodarowuje w niewłaściwy sposób (np. spalanie, dołączanie do odpadów komunalnych).

3.4. Decyzje administracyjne z zakresu gospodarki odpadami

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi decyzje administracyjne związane z gospodarką odpadami wydaje Starostwo Powiatowe. Do decyzji tych należą pozwolenia na wytwarzanie, zezwolenia na zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów a także zatwierdzania programów gospodarki odpadami niebezpiecznymi. Jednocześnie Starostwo przyjmuje od wytwórców informacje dotyczące ilości wytwarzanych odpadów. Wykaz wyżej wymienionych, obowiązujących decyzji administracyjnych przedstawia tabela nr 4.

Wykaz obowiązujących zezwoleń na zbieranie, transport, odzysk unieszkodliwianie i gospodarkę odpadami na terenie Gminy Łądek ¹⁾

T a b e l a 4

Rodzaj (zakres) zezwolenia	Podmiot wnioskujący	Czas ważności
Zbieranie i transport odpadów – na terenie Powiatu Słupецkiego	Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „EKO” Strzałkowo	30.12.2010 r.
Transport odpadów - na terenie całego kraju (w tym Gmina Łądek)	Zakład Handlowo – Usługowy EKO-SKÓRTEX Angelika Ligocka, Tomice gm.Gizałki	19.05.2013 r.
Zatwierdzenie programu	Poradnia Lekarza Rodzinnego, M. Nastał , Łądek	31.12.2011 r.

gospodarki odpadami niebezpiecznymi		
Zatwierdzenie programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi	Gabinet Usług Pielęgniarstwa Środowiskowo- Rodzinnego, J. Rewers, Łądek	31.12.2011 r.

¹⁾ dane wg Starostwa Powiatowego w Pleszewie i Słupcy.

3.5. Instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów

Dominującą formą postępowania z odpadami jest na terenie gminy jest ich unieszkodliwianie poprzez deponowanie na składowisku. Odzyskowi poddaje się tylko odpady opakowaniowe zebrane w selektywnej zbiórce.

3.5.1. Instalacje do odzysku odpadów

Na terenie Gminy Łądek nie istnieją żadne instalacje do odzysku odpadów.

3.5.2. Instalacje do unieszkodliwiania odpadów

Na terenie Gminy Łądek znajduje się jedna instalacja do unieszkodliwiania odpadów – nieczynne składowisko odpadów w miejscowości Ciężenia. Dane dotyczące tej instalacji przedstawia tabela 5.

Dane dotyczące instalacji od unieszkodliwiania odpadów na terenie Gminy Łądek ¹⁾

Tabela 5

Rok uruchomienia	Powierzchnia składowiska [ha]	Pojemność składowiska [m ³]	Nagromadzenie odpadów w 2002 r. [Mg]	Wypełnienie [%]	Stan obecny
1983	1,5	30 000	760,0	70	Zamknięte, przeznaczone do rekultywacji

¹⁾ dane wg Planu gospodarki odpadami dla powiatu słupeckiego 2003

Decyzje o zamknięciu i rekultywacji składowiska podjęto po wykonaniu na nim przeglądu ekologicznego. Zakres i koszt koniecznych do wprowadzenia zmian technicznych okazał się zbyt duży w stosunku do możliwości jego dalszej eksploatacji.

W związku z powyższym Starostwo Powiatowe w Słupcy wydało decyzję o jego zamknięciu, przeprowadzeniu rekultywacji zalecając prowadzenie badań kontrolnych stanu środowiska gruntowo-wodnego w okresie poeksploatacyjnym.

3.6. Podsumowanie

Oceniając obecny stan gospodarki odpadami na terenie Gminy Łądek należy zwrócić uwagę na kilka aspektów:

1. Zbiórką odpadów komunalnych zmieszanych objętych jest na terenie gminy tylko 30 % mieszkańców,
2. Na terenie gminy selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych jest prowadzona w systemie pojemników typu „dzwon” o pojemności 1,5 m³. Zbierane jest szkło, tworzywa sztuczne, działa punkt skupu złomu,
3. Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie wywozu stałych odpadów komunalnych z terenu gminy posiadają 2 koncesjonowane podmioty.
4. Na terenie gminy nie ma żadnej instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Funkcjonujące dotychczas składowisko odpadów komunalnych w m. Ciężen jest zamknięte i przeznaczone do rekultywacji.
5. Brak dokładnej ewidencji ilościowej i jakościowej odpadów powstających na terenie gminy. Łączną ilość poszczególnych rodzajów odpadów powstających na jej terenie przedstawia tabela 6

Zestawienie ilości odpadów powstających w 2003 r. na terenie Gminy Łądek ¹⁾

Tabela 6

Źródło pochodzenia odpadów	Ilość [Mg]
Komunalne	360,0
Opakowaniowe	50,7
Z sektora handlu i publicznego	b.d.
Medyczne i weterynaryjne	0,4
Z przemysłu	250,0
Z sektora budowlanego	b.d.
Z oczyszczalni ścieków	5,2
Z innych źródeł ²⁾	220,0
razem	886,3

¹⁾ według dostępnych danych przekazanych przez Urząd Gminy w Łądku

²⁾ w tym 200,0 Mg złomu zebranego w punkcie skupu GS Łądek

Z powodu braku prowadzenia dokładnej ewidencji powstających i wywożonych odpadów można przypuszczać, że w deklarowanej przez firmy wywozowe ilości odpadów komunalnych znajdują się także odpady z innych źródeł, których ilości nie można określić.

